

(Kort bemærkning).

Glistrup (FP):

Det er virkelig morsomt, at én, der bor i det socialdemokratiske glashus og har boet der så længe, nu begynder at kaste med sten, som socialministeren gør. Det er ikke fremskridtspartiet, der er pampere og bengnavere i dette land, det er socialdemokratiet.

Socialministeren (Erling Jensen):

Men det er fremskridtspartiet, der uden anledning beskylder andre for at være det, og det er en ganske kraftig forskel, og de fremturer, jo ringere argumentationen er, med at bevæge sig længere og længere ud.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Jeg synes ikke særligt om pampere, men man kan da i hvert fald sige om pampere, at de overtræder ikke landets love. Det samme kan man ikke sige om fremskridtspartiets medlemmer, ikke om dem alle sammen i hvert fald.

(Kort bemærkning).

Glistrup (FP):

Det er udmærket, at der efterhånden er så få radikale medlemmer, at de kan høre til blandt de mennesker, som ikke overtræder landets love. Nu har vi en hel del love i dette land, så det er da højst sandsynligt, at et parti, der har 453.000 vælgere, også har nogle, der kan komme til at overtræde en enkelt lov hist og pist, men det er i hvert fald ikke typisk for fremskridtsfolk.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling
vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Karlskov Jensen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

10) Første behandling af:

Forslag til lov om en løbende jordværdistigningsafgift til staten [af Flygaard (DR) m. fl.] (Lovforslag nr. L 211. Fremsat 2/5 79).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Ministeren for skatter og afgifter (Anders Andersen):

Det foreliggende lovforslag går ud på, at der indføres en løbende jordværdistigningsafgift til staten. Det foreslås derfor at foretage en nulpunktvurdering af al jord suppleret med årlige grundværdiansættelser.

Afgiften skal hvert år beregnes med udgangspunkt i, hvor meget den enkelte ejendoms grundværdi er steget siden nulpunktvurderingen. Forinden afgiften beregnes, skal jordværdistigningen dog reduceres, således at der ikke betales afgift af den del af grundstigningen, der svarer til den almindelige prisstigning siden nulpunktvurderingen.

Den årlige afgift foreslås beregnet med 15 pct. af den reelle jordværdistigning, og afgiften skal ikke kunne fradrages ved opgørelsen af den skattepligtige indtægt.

Forslagsstillerne hævder, at man på den måde vil kunne inddrage ca. 80 pct. af fremtidige jordværdistigninger, der ligger ud over inflationen. Som en konsekvens heraf foreslås det, at frigørelsesafgiften, den dertil knyttede afståelsesafgift og den særlige indkomstskat af fortjeneste på afståelse af fast ejendom afskaffes.

Den foreslåede afgift vil efterhånden forøge beskatningen af fast ejendom. Dette gælder, hvad enten der er tale om produktionsjord i erhvervsvirksomheder eller om grunde, der benyttes til beboelse. Der skal betales afgift af reel jordværdistigning, selv om værdistigningen ikke er realiseret ved salg, men er opstået, mens den nuværende ejer har haft jorden.

Det vil betyde en belastning for de nuværende grundejere, ikke mindst i de erhverv, der som f. eks. landbrug og gartneri i særlig høj grad benytter jord i deres produktion. Afgiften vil også forøge boligudgifterne for de nuværende ejere af ejerboliger. Det foreslås udtrykkeligt, at afgiften skal overvæltet

[Ministeren for skatter og afgifter]

på huslejen i lejeboliger med omkostningsbestemt husleje, både i almennyttigt byggeri og i private udlejningsboliger, i de kommuner, hvor huslejen er reguleret.

De unge, der skal overtage ejendomme, vil fremtidig ud over prioritetsydelse og de sædvanlige ejendomsskatter overtage betalingen af den løbende jordværdistigningsafgift. For dem bliver det afgørende, om ejendomspriserne som følge af afgiften vil falde så meget, at den deraf følgende nedgang i prioritetsydelse opvejer den løbende værdistigningsafgift, ellers vil det jo ikke blive lettere for den unge generation at erhverve jord, tværtimod.

Om den foreslåede jordværdistigningsafgift vil trykke grundpriserne, kan vist ingen vide med sikkerhed. Grundpriserne bestemmes af en lang række faktorer; ikke mindst forventningerne om den fremtidige udvikling i priser og indkomster spiller en betydelig rolle, og netop samspillet mellem en ny afgiftsform som jordværdistigningsafgift og forventningerne hos køber og sælger er meget vanskeligt at bedømme. Resultatet kan derfor meget vel blive, at afgiftens indførelse snarere vil bevirke, at udviklingen i grundpriser og afgiftens indførelse tilsammen vil gøre det dyrere for den unge generation at anskaffe sig jord til erhverv eller bolig.

Lovforslaget rummer også en lang række tekniske problemer. Så vidt jeg forstår forslagsstillerne, er det deres hensigt at lægge en afgift på den reelle stigning i den egentlige naturgivne grundværdi. Imidlertid forekommer det mig, at den foreslåede afgift også vil ramme stigninger i grundværdien, og det har helt andre årsager. Efter forslaget skal den afgiftspligtige jordværdistigning opgøres på basis af grundværdiansættelsen; den skal som hidtil bygge på grundpriserne i almindelig fri handel for normalt prioriterede grunde. Disse grundværdier påvirkes ikke alene af udviklingen i kontantpriser på jord, men også af ændringer i prioriteringsvilkårene. De senere års rentestigning har således i form af stigende kurstab medført, at de nominelle salgspriser er steget en hel del mere end kontantpriserne. Mener forslagsstillerne virkelig, at også denne form for prisstigning skal belægges med jordværdistigningsafgift? Ville det ikke være mere konsekvent at opkræve afgiften af den reelle stigning i jordens kontantværdi?

I denne forbindelse vil jeg lige nævne, at jeg i lovforslaget savner bestemmelser om fradrag for udgifter til grundforbedring. Det kan vel ikke være forslagsstillerne mening, at en sådan grunddejer skal svare afgift af en værdistigning, han selv har betalt for ved at investere i grundforbedringsarbejde.

På baggrund af disse bemærkninger skal jeg meddele, at jeg ikke kan anbefale det foreliggende lovforslag.

Flygaard (DR):

Retsforbundet har her fremsat et forslag til lov om en løbende jordværdistigningsafgift til staten. Om baggrunden for, at vi har fremsat dette lovforslag, vil jeg gerne sige, at sjældent har vi så få fået så lidt at vide med hensyn til værdistigningsafgiften fra regeringens side, om den kommer, hvornår den kommer, hvad den indeholder, hvis den overhovedet indeholder noget. Når man tager i betragtning, at afskaffelsen af kapitalvindingsskatten til fordel for værdistigningsafgiften var et centralt punkt i Marienborgaftalerne, synes jeg godt, man kan undre sig over, hvad man har fået at se, eller nærmere, hvad man ikke har fået at se.

Retsforbundet har derfor ud fra den betragtning, at et regeringsforslag skulle danne udgangspunkt for en omfattende og saglig debat i folketinget, ikke villet fremsætte forslag i utide, men nu må den tid være kommet, hvor regeringen tvinges eller opfordres til at tage en forhandling her i folketinget.

Indtil det modsatte bevises, må det nok antages, at der er en dyb uenighed i regeringen om en kommende værdistigningsafgift, og som forholdene ligger nu, kan begge regeringspartier køre på frihjul. Venstre kan fortælle sine vælgere, at kapitalvindingsskatten bliver afskaffet, socialdemokratiet sine vælgere, at nu kommer der noget, der er meget bedre. En sådan situation er efter vores opfattelse ikke i længden holdbar, den er heller ikke anstændig, og den just overståede overenskomstsituation illustrerer efter vores opfattelse på udmærket vis situationen. Man griber ind i den frie forhandlingsret og aftaleret for at holde lønmodtagernes indkomster nede, man griber gennem pris- og avancementstop og i erhvervslivets tilsvarende forhold. Både lønmodtagere og erhvervsliv skal holdes nede og i ufrihed, medens man

[Flygaard]

respekterer forhandlings- og aftalefriheden for de arbejdsfrie og samfundsskabte værdistigninger. Er der noget at sige til, at store dele af befolkningen ikke er tilfredse med denne tingenes tilstand? Det er på denne baggrund, at medlemmer af retsforbundets folketingsgruppe har fremsat forslag til lov om en løbende værdistigningsafgift til staten.

Formålet med lovforslaget er ganske klart: man vil med lovforslaget bidrage til en større lighed i indkomst- og formuefordelingen, man vil gøre kapitalanbringelse i jord mindre attraktiv og således lette erhvervslivets mulighed for kapitaltilførsel, man vil lette generationsskiftet på land og i by, og man vil skabe grundlag for lettelser i skatterne på indkomst og forbrug. Sidst, men ikke mindst, vil man med lovforslaget bremse spekulation i fremtidige værdistigninger. Det ligger efter vores opfattelse helt klart, at jorden fortsat vil stige i værdi reelt set. Det skyldes bl. a., at vi bliver flere her på Jorden. En opgang i reallønnen trækker i samme retning. Tekniske fremskridt har altid bundfældet sig i højere jordværdier, gør det og vil fortsat gøre det. Man kan lide det, eller man kan lade være, men sådan er det nu. Det er et politisk spørgsmål, hvem disse værdistigninger tilhører, og ud fra et ejendomsretligt synspunkt kan man anlægge det synspunkt, at man kun kan påberåbe sig ejendomsret til de værdier, som man selv har skabt, hvoraf også følger, at de værdier, som intet enkeltmenneske har skabt, men som er et produkt af samfundets vækst og udvikling, tilhører os alle i fællesskab.

Lovforslaget er udformet således, at der i størst muligt omfang er taget højde for den eksisterende lovgivning. Lovforslaget går ud fra de i lov om vurdering af landets faste ejendomme anførte principper, og det vil bl. a. sige, at der ved vurderingen tages hensyn til alle byrder af offentligretlig karakter, herunder også ejendomsskatter. Efter forslaget foreslås der en almindelig jordvurdering pr. 1. april 1980 forud for den ordinære vurdering pr. 1. april 1981, det, der bliver den 17. almindelige vurdering.

Den afgiftspligtige jordværdistigning beregnes som forskellen mellem den aktuelle jordværdi og den inflationskorrigerede nulpunktsjordværdi, og denne beregnes som jordværdi ved vurderingen i 1980 multipliceret med ændringen i forbrugerprisindeksen

fra tidspunktet for vurderingen i 1980 til tidspunktet for den seneste jordværdiansættelse. Efter forslaget skal der for hvert år mellem vurderingerne foretages en justering af den ansatte jordværdi på grundlag af den konstaterede udvikling i handelspriserne på jord i det forløbne år. Den årlige opjustering af jordværdierne tilsigter at forebygge oparbejdelse af et afgiftsefterløb mellem vurderingerne og de dermed forbundne store, springvise forøgelser af jordejernes udgifter efter hver ny vurdering.

Fra mange sider har der igennem tiden været givet principiel tilslutning til retsforbundets jordpolitiske synspunkter. Jeg bemærkede dog, at det gjorde skatte- og afgiftsministeren ikke. Men nogle har været tilbageholdende, når vi talte om at inddrage den eksisterende jordværdi med eller uden erstatning, ligesom andre igen har peget på, at man ikke ud fra et vist ejendomsretligt synspunkt kunne inddrage nominelle stigninger, selv om passive kapitalister ikke er anderledes stillet, når disse stigninger udelukkende har deres baggrund i et almindeligt stigende prisniveau.

Ud fra et realpolitisk synspunkt og for at komme de anførte synspunkter i møde er det foreliggende forslag fremsat. Ud fra, hvad der indtil nu er sagt fra forskellig politisk hold, burde det fremsatte forslag kunne samle tilslutning her i folketinget. Det skal understreges, at der ikke, i modsætning til et eventuelt regeringsforslag, er stillet forslag om beskatning af nogen værdistigning på bygningsværdien, fordi en sådan beskatning kun vil være af nominel karakter, ikke af reel karakter.

Om debitorgevinster dette, at debitorgevinster ved inflation og kreditorgevinster ved deflation kan man neutralisere ved en indeksordning. Kapitalgevinster, der er et produkt af en ændret lovgivning, bør nok også gøres til genstand for beskatning. Et eksempel i så henseende er jo boligområdet.

Jeg vil også gerne pege på, at der selvfølgelig ikke skal være fradragsret for en sådan jordværdistigningsafgift, thi så ville værdien af en sådan reform mere end halveres, men der bliver basis for en reduktion af beskatningen på indkomst og forbrug, og en sådan reduktion er der vistnok et udtalt behov for. Med en sådan reform vil der efter vores opfattelse være lagt en god bund for beskatning.

[Flygaard]

gen af de arbejdsfrie og de samfundsskabte værdier.

Når man tager udgangspunkt i de bemærkninger, der er fremkommet i den seneste tid, herunder de synspunkter, der vil komme frem i vismandsrapporten, spørgsmålet om en omlægning af beskatningen, spørgsmålet om beskatning af kapitalgevinster, spørgsmålet om en ændret valutapolitik og også hensyntagen til, at retsforbundet jo har forsøgt at få den amtskommunale grundskyld forøget, ja, så mener vi, at der faktisk med disse synspunkter ligger en god baggrund, ikke for at få løst alle problemer, men for at få lagt en nødvendig grund, at skabe en nødvendig forudsætning for, at vi kan komme i gang. Det indebærer selvfølgelig, at der på nogle områder skal gennemføres det, man kunne kalde et sporskifte. Det tror jeg sådan set heller ikke vil være nogen skade til.

Jeg skal slutte her i denne omgang med at sige, at jeg ville meget gerne, at alle gode kræfter ville medvirke til, at dette lovforslag får en positiv modtagelse her i folketinget.

Fjerde næstformand (Melchior):

Jeg er mig bevidst, at rækkefølgen er lidt utraditionel, men jeg håber, at ordførerne vil forstå og respektere dette. Det er et særligt ønske, der har været fremsat.

Bakholt (S):

I det lovforslag, som retsforbundet her har lagt frem for folketinget, er der bl. a. nogle intentioner om at bremse jordspekulationen, og det er noget, som vi sagtens kan være enige i. Ingen kan være interesseret i jordspekulation eller i det hele taget i voldsomme pristigninger på jord og fast ejendom. Vi kan også godt være enige i det ønskelige i, at der bliver større lighed i indkomst- og formuefordelingen. Og så er spørgsmålet, om det forslag, som retsforbundet her har lagt frem, opfylder de intentioner, der er indeholdt i forslaget.

Forslaget går ud på at beskatte en del af den konstaterede jordværdistigning med en løbende afgift på 15 pct. Det kan bestemt ikke udelukkes, at en løbende afgift af den karakter, som er foreslået her, og i den udformning vil medføre større boligudgifter, som nogle kan få svært ved at betale. Så ale-

ne af den grund er det et spørgsmål, om den foreslåede afgift er den bedste og mest velegnede, når der skal inddrages konstaterede værdistigninger på jord. Man kunne jo også vælge en form, hvor afgiften først forfalder til betaling, når de konstaterede værdistigninger hentes hjem, nemlig ved salg.

Endelig vil jeg sige om forslaget, at det har den mangel, at det kun omfatter jordværdistigninger. Man kan stille sig det spørgsmål, hvorfor det skal stoppe dér. Vi har den opfattelse, at en værdistigningsafgift skal omfatte al jord og fast ejendom, og det er da også det princip, der er indeholdt i den aftale, som er truffet mellem socialdemokratiet og venstre på Marienborg.

Vi må afvise forslaget. Vi vil afvente det regeringsudspil, som er bebudet af regeringen.

Glensgård (FP):

Fremskridtspartiet og Danmarks retsforbund har på mange felter visse lighedspunkter, men når det kommer til retsforbundets specielle tanker om en jordværdistigningsafgift, så skilles vore veje. Jeg skal derfor gøre det meget kort og sige, at fremskridtspartiet ikke kan tiltræde det foreliggende lovforslag, og vi kan heller ikke tilbyde retsforbundet nogen særlig velvillig behandling af forslaget. Det skal ikke forstås sådan, at retsforbundet ikke skal have alle de oplysninger, som man ønsker om lovforslaget, men vi mener, at det er den forkerte vej, retsforbundet her har anvist, og vi håber altså ikke, at lovforslaget bliver vedtaget, hvad der heller ikke er udsigt til.

Jeppe Kristensen (V):

Forslaget går ud på, at der skal indføres en speciel jordværdistigningsafgift til staten, og afgiften er tænkt at skulle beregnes årligt af den reelle jordværdistigning. Den skal konstateres på den måde, at man får gennemført en nulpunktvurdering, en ekstraordinær vurdering af grundværdierne i 1980, og man skal derefter følge udviklingen i handelspriserne, prioriteringen inkluderet, og sammenligne de to tal, og så skal der trækkes en pristalsregulering fra. Afgiftens størrelse er sat til 15 pct., og som det allerede er nævnt, skal den ikke være fradragsberettiget ved indkomstopgørelsen. Som betaling for

[Jeppe Kristensen]

indførelsen af dette vil man medvirke til, at frigørelsesafgift, afståelsesafgift og særlig indkomstskat på fast ejendom afvikles.

Jeg vil gerne sige, at vi fra venstres side ikke kan medvirke til forslaget, og jeg skal ganske kort begrunde det med nogle enkelte punkter.

For det første vil man med forslaget forøge den årlige beskatning af fast ejendom, af produktionsjord og grunde m.v., og det er ikke i overensstemmelse med vores politik.

Dernæst skal der betales en årlig afgift, og den skal betales, enten man har konstateret stigningen reelt, eller det blot er en konstatering på papiret. Det vil sige, at man vil ramme dem, der er brugere af jord, og som har omkostninger nok i den produktion, de har, ved at der skal lægges en ekstra afgift på. Det vil også få virkning på boligudgifterne. Men det mest betænkelige er nok alligevel, at når unge køber ejendomme, hvorpå der er lyst jordværdistigningsafgift, så skal de betale denne afgift ved siden af de øvrige omkostninger, der kommer til at hvile på dem i forbindelse med køb af ejendommen.

Jeg ved, at man fra retsforbundets side hertil vil sige, at afgiften vil presse priserne nedefter, sådan at situationen vil være i balance. Det har man ikke noget bevis for. Vi har mange eksempler på, at der sker jordværdistigninger, som ikke specielt ligger inden for disse felter, men har andre årsager, f. eks. spekulation i udviklingen. Det vil være medvirkende til, at man kan få nogle ekstraordinære værdier frem.

Prioriteringsforholdene er jo også omfattet af forslaget, men vi synes fra venstres side, at hvis man skal diskutere noget i den retning, så skal det være kontantværdiproblematikken. Prioriteringen vil give et skævt billede af udviklingsforløbet, hvis vi ser tilbage på de sidste 10 år.

Hagen Hagensen (KF):

Hr. Flygaard har givet en forelæsning i de særlige problemer, der rører sig hos retsforbundet med hensyn til jordværdier. Jeg skal ikke gå ind herpå, og hr. Flygaard venter næppe, at vi vil følge ham ret langt heri.

Når hr. Flygaard siger, at et af de formål, man tilsigter, er at udjævne indkomster og formuer, når man vil indgrib i ejendomsretten derved, at al stigning i jordværdi, der

ligger ud over, hvad den almindelige prisstigning betinger, inddrages, når man vil en løbende afgift, der kommer til at ramme dem tungt, der gør brug af egen bolig eller gør brug af jord i det hele taget, så venter hr. Flygaard nok ikke, at vi skal være med til dette.

Jeg vil gerne have lov til at fremhæve en enkelt ting af det, der er tale om her. Man vil overvælte afgiften på huslejen; altså: den, der ejer en ejendom og lejer den ud, kan klare sin afgift igennem hos andre, hvorimod alle, der bor i deres eget hus, får en tyngende afgift på jord, som de, som det allerede er påvist, efter forslaget kommer til at betale, hvad enten værdistigningen er konstateret eller ej.

Der er intet i dette, der kan friste os til at gå ind i dybere overvejelser på grundlag af den forelæsning, som hr. Flygaard præstede her. Vi kendte den nok i forvejen. Vi siger klart nej.

Bent Olsen (CD):

Da mit partis ordfører ikke kan være til stede på nuværende tidspunkt, skal jeg hermed fremføre følgende bemærkninger på centrum-demokraternes vegne:

For det første må vi erkende, at det er på et sent tidspunkt af sæsonen, man fremsætter dette forslag, og vi ved jo også, at forslaget end ikke kan nå at komme til udvalgsbehandling, inden vi holder sommerferie. Det ligner næsten tidsspilde.

Dernæst vil jeg sige – jeg skal gøre det kort og klart: CD ønsker hverken engangsafgifter i form af værdistigningsafgift eller løbende afgifter som her foreslået af retsforbundet. CD vil derfor gå imod forslaget.

Karl Møller (DKP):

Jeg vil først sige, at vi er helt enige med retsforbundet i formålet med dette lovforslag, nemlig at få sat ind over for de enorme samfundsskabte jordværdistigninger, som rent faktisk forekommer. Vi er også enige i, at man er nødt til at stoppe den urimelige omfordeling, som sker til jordejernes fordel igennem den kunstige oppustning af jordværdierne gennem værdistigninger, der ikke er skabt reel produktion for.

Det, som er spørgsmålet for os, er blot, om den metode, som retsforbundet anviser,

[Karl Møller]

en løbende afgift, er den rigtige. Hvad det angår, er vi vel nok ikke helt enige med retsforbundet.

Som man erkender i bemærkningerne, er det et meget vigtigt problem at få løst. Man taler om, at det er et realpolitisk forslag. Det skal nok bedømmes en smule ud fra den realpolitik, man fører på dette område nu for tiden, og den går jo rent faktisk på, at man ikke gør ret meget ved tingene. Man taler en hel masse om dem, men reelt gør man ikke noget praktisk ved problemet.

Vi har forsøgt at regne en lille smule på retsforbundets forslag, og det viser sig faktisk, at de 15 pct. af den overskydende afgiftspligtige jordværdistigning, som retsforbundet vil kræve op, ikke svarer til mere end 4 promille af den samlede grundskyld, som i dag opkræves årligt, og enhver kan sige sig selv, at det batter alt for lidt i den sammenhæng, vi her beskæftiger os med. Vi er faktisk så ubeskedne at mene, at det forslag, som kommunisterne efterhånden har fremsat og genfremsat nogle gange, om at indefryse den samfundsskabte værdistigning som en offentlig prioritet ved salg, er noget bedre. Det vil ikke bare bremse op for stigningstakten, det vil også stoppe den inflationsskabende og valutaslugende belåning af kapitalgevinsterne, som der ikke er skabt samfundsmæssig produktion for.

Jeg vil godt fra bemærkningerne trække en enkelt ting frem. Man skriver, at man, hvis det teknisk er muligt, gerne ser hyppigere vurderinger. I den betænkning, som skatte- og afgiftsministeriet nylig har lavet om vurdering af fast ejendom, går man faktisk et skridt videre og taler om, at det i vores databehandlingssamfund med ganske enkle midler vil være muligt at lave årlige vurderinger. Vi ville i hvert fald helhjertet støtte et fælles ønske, eventuelt et fælles forslag, om at få indført disse årlige vurderinger, ikke mindst på den baggrund, at vi også selv for et par år siden har fremsat et lignende forslag.

Ole Olsen (SF):

Det mest interessante, vi har til forhandling nu og her, er sådan set ikke retsforbundets lovforslag. Det er vel det manglende regeringsudspil. Sidste år havde vi nogle små episoder, hvor vi ustandselig efterlyste Kampmanns skattereform. Den kom jo først

meget sent, så sent, at regeringen faktisk gik af bagefter. Jeg er spændt på, om denne regering også vil spille så sent ud, at det først kommer, ganske kort tid før regeringen skal gå af. Det skal den jo engang. Så jeg må spørge: hvor længe endnu?

Jeg vil sige til retsforbundet, at man er lidt for flot med at affeje debitorgevinsterne. Jeg mener ikke, at det går så let bare at sige: de kan klares ved en indeksordning. Debitorgevinsterne er langt større, end at de bare kan klares ved en indeksordning. Jeg synes nok, at man i hvert tilfælde godt kan argumentere for, at det er rimeligt, at disse debitorgevinster bliver beskattet. De fleste af os har – jeg har da også selv – prøvet at sidde med en jordejendom. Man skyldte en bunke penge på den engang, syntes man, man kunne næsten ikke klare det. Efterhånden som årene går, synes man, at man ingen penge skylder væk. Til sidst er det bare en bagatel. Dér får man en fordel, som ganske klart er forbundet med at eje jorden, og som jeg i og for sig ikke synes man bare uden videre kan affærdige med at sige, at den ikke skal beskattes. Jeg skal ikke komme med ideer om, hvordan det skulle gøres, men jeg synes, at problemet er for stort til bare at blive fejlet ind under gulvtæppet.

Retsforbundet har været flot på ét punkt til. Man giver uden videre afkald på de gevinster, der skal beskattes i henhold til de nugældende love. Det er klart, at jeg er enig med retsforbundet i, at de nugældende love ikke er særlig effektive, og at de ikke er særlig velformede, men uden videre at give afkald på det – ja, hvis vi skulle have været i realitetsforhandlinger, så vil jeg da sige, at SF i hvert tilfælde ikke uden videre vil give afkald på disse gevinster, der er opstået. Jeg er dog opmærksom på, at der forskellige steder i Jylland på grund af nogle tidligere lave vurderinger er opstået helt specielle problemer, som vi meget gerne vil være med til at løse, og det har vi i øvrigt sagt mange gange.

Så vil jeg sige én ubehagelig ting til til retsforbundet, og det er om retsforbundets, vil jeg påstå, noget stædige holden fast ved denne form, altså den løbende afgift. Det er en stædighed, som godt kan betyde for andre, at det er meget svært at gå i forhandlinger med retsforbundet, og jeg kan her sådan set tage DKP med med det samme. Nu var hr. Karl Møller jo blid i sit standpunkt. Så

[Ole Olsen]

blid plejer DKP ikke at være; det plejer at være ret massivt, at det eneste, der duer, det er en indefrysning. Lige så massivt kommer retsforbundet: det eneste, der duer, er en løbende afgift.

Vi snakkede om et alternativt flertal engang herinde, og meningen med det var simpelt hen, at der er et flertal her i salen for at gøre et eller andet ved de problemer. Jeg mener klart, at det flertal er der, men et flertal kan ikke manifesteres, hvis nogle af de partier, der skulle være med, krampagtigt fastholder deres eget. Jeg har forstået på VS tidligere, at man er fleksibel, og vi er skam også fleksible i en forhandlingssituation. Vi har vores egne ideer, og dem spiller vi selvfølgelig ud, men vi spiller dem ud – jeg tror, at VS gør det samme – med det synspunkt, at der søreme kan forhandles. Hvor kan man skaffe flertallet? Ja, det må man skaffe på en sådan måde, at man gør nytte og alligevel stadig har flertallet bag sig.

Det er nødvendigt at sige, at et sådant andet flertal i hvert tilfælde ikke har min interesse. Hvis et enkelt parti eller to i meget høj grad holder på, at hele samarbejdet må foregå på dette partis præmisser, ja, så har dette samarbejde i hvert tilfælde ikke min interesse. Jeg håber, at både DKP og retsforbundet kan modsige mig og sige, at man skam er villig til at samarbejde, selv om det ikke bliver ens egen yndlingsmodel, der kommer til.

Så skal jeg da også sige noget pænt til retsforbundet. Jeg synes, det er et glimrende gennearbejdet lovforslag, et af de bedre af dem, jeg har set, og det er også noget værd. Man har sat nogle tal i forhold til hinanden, så de faktisk fortæller en historie, og det er jeg glad for.

Så vil jeg godt tilføje til sidst, at hvis jeg skal tage mine helt personlige synspunkter frem, så er retsforbundets model vel nok den, der har min største personlige sympati.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Forslaget hedder »Forslag til lov om en løbende jordværdistigningsafgift til staten«. Jeg vil gerne være med til at drøfte problemer omkring en sådan løbende afgift på jord og på jordværdistigninger, og i den forbindelse vil jeg sige, at det da er udmærket, at retsforbundet fremsætter et forslag herom.

Det sker sent i samlingen, men det kan naturligvis genfremsættes til næste år.

Når jeg derefter skal prøve på at vurdere, om det forslag, som retsforbundet har fremsat, kan blive noget, der skal gennemføres, så bliver mit svar nok: nej, det er det ikke. Jeg skal pege på nogle skavanker, der er meget væsentlige ved forslaget, sådan som det foreligger i dag.

Der står rigtig nok, at den nuværende grundafgift, grundskyld, for kommuner og amtskommuner skal bevares, men så står der ikke mere. Der står ikke, om den skal fastfryses, eller hvordan man havde tænkt sig, at den skal fungere ved siden af dette, men det kunne vi selvfølgelig få opklaret.

Ifølge de principper, der er lagt til grund, skal man gå ud fra jordværdien, som man finder frem til den ved en vurdering i 1980, og den skal så inflationsreguleres, men der er ikke taget hensyn til forbedringer, som ministeren for skatter og afgifter pegede på, og det er nok en væsentlig fejl. Når man ser på de andre tal, som retsforbundet har fundet frem til, så vil man se, at i 1950 udgjorde landbrugsejendommene 40 pct. af de samlede grundværdier. I 1977 udgjorde de knap 20 pct. Hvad siger det? Ja, det siger, at nu er det helt andre ejendomme, der kommer til at betale afgiften, og det er jo ikke mindst enfamiliehuse. Når man derfor går ud fra, at i 1950 var grundværdierne så meget, i 1975 er de steget til det tusinddobbelte, ja, så har man jo ikke taget hensyn til det arbejde, der er lagt netop i at forbedre grundene til at kunne anvendes som parcelhusgrunde.

Det er i selve grundlaget en sådan hovedskavank, så jeg må sige, at det ikke duer til at drage slutninger på. Men det kunne naturligvis opklares, formentlig da, under en udvalgsbehandling. Som sagt tror jeg, at selve det princip, at hvis vi vil have styr på jordværdistigningerne, så må vi have en løbende afgift, er rigtigt, men grundlaget, om den skal være 15 pct. som foreslået her, er rigtignok lidt løsagtigt.

Af de andre ordføreres bemærkninger synes jeg der er grund til at påtale en enkelt – det var vist oven i købet ministeren, der startede det. Det er bemærkningen om, at dette ville medføre huslejestigninger, fordi man forøger grundafgifterne. Der vil jeg dog minde om de undersøgelser, der foreligger om dette problem, og de viser, at sådan kan man

[Bernhard Baunsgaard]

ikke uden videre argumentere. Det viser sig, at når man som retsforbundet foreslår, at grundafgifterne skal bruges til nedsættelse af indkomstskatten, så vil vi i en række tilfælde opdage, at det er en fordel for netop lejerne at få højere grundafgifter, fordi deres indkomstskat falder mere, end grundafgifterne forøges. Det kan man jo sige sig selv. Når de kun, f. eks. hvis det er et 6 etages hus, skal betale en sjettedel af grundafgifterne i form af huslejeforøgelse, ja, så kommer vi meget hurtigt til, at for almindelige indkomster vil det være en fordel med grundafgifter. De, der så kommer til at betale dem, er naturligvis dem, der har meget jord i forhold til den enkelte beboelse, og det er som hovedregel landbruget.

Derfor er jeg heller ikke enig i det princip, at man uden videre skal stryge fradragsretten for grundafgifter og for en værdistigningsafgift. Jeg mener, at der er god forstand i at stryge den for parcelluse og andre, men ikke at stryge den, når det gælder landbrug, hvor den i alleregentligste forstand, ikke mindst efter at vi er kommet ind i EF, er en omkostning, som belaster produktionen.

Ib Christensen (DR):

Når man hørte skatte- og afgiftsministeren, så var det jo ikke forbavsende, at han talte, som han talte, i betragtning af hans partipolitiske tilhørsforhold, men man kunne dog have forventet, at den ansvarlige skatte- og afgiftsminister i en koalitionsregering, hvor også socialdemokratiet, så vidt jeg ved, er repræsenteret, havde udført, skal vi sige en lidt mindre barsk afvisning og ikke en afvisning, som det jo faktisk var, på venstres klassiske præmisser. Det synes jeg nok er værd at notere. Det varslers ilde med hensyn til den værdistigningsafgift, som SV-regeringen havde aftalt skulle komme, men som vi stadig væk ikke har set, og som vi formentlig aldrig får at se. Noget af baggrunden for, at vi fremsætter dette forslag, er at holde liv i sagen og at give regeringen et tilbud om forhandlinger, hvis den virkelig vil gøre noget ved disse værdistigninger på jord, som den i sin tid sagde, da den blev dannet, at der skulle ske noget med.

Når skatte- og afgiftsministeren siger – og det fulgtes jo op af venstres ordfører, naturligvis – om man ikke i stedet for kunne an-

vende kontantvurdering, så vil jeg dertil sige, at det er vi da parate til at forhandle om. Hvis det skulle være et kardinalpunkt, så er vi da parate til at forhandle om det. Men jeg er bange for, at heller ikke denne indrømmelse fra vores side vil føre til, at regeringen vil arbejde seriøst med et forslag som dette.

Så siger skatte- og afgiftsministeren ligesom den radikale ordfører, at der jo ikke er taget højde for grundforbedringer. Men det er der jo faktisk i § 2 i forslaget, hvor vi skriver, at grundlaget for beregningen af jordværdistigningsafgiften er almindelige jordvurderinger foretaget efter de i lov om vurdering af landets faste ejendomme anførte principper. Og hvis man ligefrem gør sig den ulemghed at blade frem til de specielle bemærkninger til § 2, så vil man kunne se, at der netop dér nævnes problemet om grundforbedringer, som skal fradrages. Der er altså taget højde for det.

Så siger ministeren, at dette vil være en belastning af huslejerne, og at det vil være en belastning for erhvervslivet. Dertil er at sige, at meningen er, at provenuet, vi får ind ved det, skal bruges til lettelse af beskatningen. Det er jo vores hovedformål. Det betyder, at det, man skal betale mere gennem denne jordværdistigningsafgift, det får man lettet den direkte beskatning med. Det har jo en social effekt, som også hr. Bernhard Baunsgaard påpegede, som er særdeles positiv i fordelingspolitisk henseende.

Det er også en meget erhvervsvenlig form for beskatning, fordi det jo betyder, at man ikke som nu stimulerer passiv pengeanbringelse i jord og anden fast ejendom. De ulykker har vi jo fået registreret senest i det økonomiske råds formandskabs vistnok ikke endnu offentliggjorte rapport, hvor man peger på en løbende afgift på fast ejendom som et middel til at lede kapitalen og opsparingen over i produktive, arbejdspladsskabende investeringer i erhvervslivet. Om det så er den økonomiske sagkundskab, er der altså også dér argumenter til fordel for den omlægning af det offentlige indtægter, som der her er tale om, hvortil selvfølgelig kommer, at når køberen skal svare en større årlig ydelse, så kan han ikke betale den højere pris, som sælgeren måske ville forlange under andre forhold. Derfor er der uanset hr. Jeppe Kristensens bemærkninger en sammenhæng mellem disse ting, som alle nationaløkon-

[Ib Christensen]

mer er enige om, nemlig at jo større årlig fast ydelse, der er på en ejendom, jo lavere bliver prisen. Det nytter nu engang ikke at benægte dette forhold, for sådan er det jo.

Så vil jeg da gøre opmærksom på, som ordføreren for forslagsstillerne allerede har gjort det, at dette forslag er en indrømmelse, en fremstrakt hånd. Det har været indvendt, når vi tidligere er kommet med vores jordreformforslag, at vi inddrog nominelle stigninger. Nu vel, siger jeg, så lad os indeksere det, så vi inddrager de stigninger, der kommer derudover. Så har vi altså givet en koncession til dem, der kritiserede det.

Det er også blevet kritiseret og sagt, at vi har villet inddrage de bestående jordværdier. Nu vel, hvad siger vi herom i forslaget? Vi siger, at vi inddrager de fremtidige værdistigninger, vi rører ikke de bestående jordværdier i dette forslag. Det er altså imødekommenhed af helt klar karakter, men desværre er det altså ikke blevet registreret af regeringen og heller ikke af en række af ordførerne.

Så siger vi videre, at i stedet for afgift i salgsleddet er det bedre med en løbende afgift. Også dér er økonomerne enige med os. Jeg kan henvise til professor Gunnar Thorlund Jepsen, der i en kronik i Jyllands-Posten fuldstændig sonderlemmende har kritiseret det princip, at man skulle have en værdistigningsafgift omfattende både jord og bygninger og sagt, at den ville være administrativt totalt upraktikabel.

Jeg takker hr. Karl Møller for de velvillige bemærkninger, selv om hr. Karl Møller altså foretrak kommunisternes eget forslag, hvad der ikke er noget at sige til.

Jeg skal ganske kort sige til hr. Bernhard Baunsgaard, at selvfølgelig er tanken, at amter og kommuner fortsat skal kunne udskrive grundskyld på grundlag af de fikserede grundværdier. Vi skal ikke have en lettelse i denne beskatning, men amter og kommuner skal stadig væk have mulighed for at udskrive den.

Til allersidst vil jeg til hr. Ole Olsen sige, at vi har været enige om det såkaldte alternative flertal omkring en effektiv indsats mod de arbejdsfrie gevinster, men så længe socialdemokratiet ikke var til at bevæge til en forhandling, var der i og for sig ingen grund til, at vi skulle anstrenge os for at finde frem til enighed, som jeg imidlertid er sikker på vi godt kan nå, hvis der er reelle muligheder for

at få socialdemokratiet med. Den dag, der er reelle muligheder for, at socialdemokratiet vil forhandle om en samfundsovertagelse af jordværdierne, eller bare noget, der nærmer sig dertil, så er jeg helt sikker på, at både SF, DKP, VS og vi andre vil kunne enes med socialdemokratiet om et praktisk forslag, et forslag, som selvfølgelig vil betyde, at vi må give afkald, give nogle koncessioner, det er nu engang samarbejdets pris. Men indtil det er sket, kan jeg ikke se nogen ulykke i, at vi prøver at angribe denne problematik med forskellige forslag og ud fra forskellige vinkler.

Waldorff (VS):

Vi kan ikke sige til retsforbundet, at vi vil støtte forslaget, sådan som det er nu. Vi er selvfølgelig enige med retsforbundet i, at jordværdistigningerne skal beskattes. Det er også rigtigt, som det bliver nævnt nogle gange i bemærkningerne, at den økonomiske politik, som betyder, at der skal føres indkomstpøolitik over for lønmodtagerne, samtidig med at arbejdsfrie gevinster og samfundsskabte værdistigninger kan puttes i lommen på ejendomsbesidderne, er udtryk for en himmelråbende uretfærdighed. Men der er så mange problemer i retsforbundets forslag – og det er også nævnt af andre – at vi i hvert fald har svært ved at sige, at vi vil være med på det.

Man kan for det første nævne den ideologi, som det indgår i, med den formålsparagraf, der er, nemlig at en del af formålet med forslaget er at skabe grundlag for frivillig løntilbageholdenhed. Vi er absolut ikke blandt dem, der har lyst til at opfordre til frivillig løntilbageholdenhed. Det er ikke det, det handler om. Det handler faktisk om at inddrage arbejdsfrie, samfundsskabte værdistigninger.

Jeg står uforstående over for, at en del af forslaget går ud på at fjerne kapitalvindingskatten. Man kan hurtigt blive enig om, at kapitalvindingskatten ikke er det ottende vidunder, men det er ikke noget argument for at afskaffe den. Tværtimod må man tænke sig en anden udformning af den, en skærpet udgave af kapitalvindingskatten, bl. a. en udvidelse til hele ejerboligområdet, som jo i dag ikke er inde under kapitalvindingskatten.

[Waldorff]

Jeg tror, at retsforbundet forestiller sig noget i retning af, at når man får den løbende beskatning af jordværdistigninger, så bliver der egentlig ikke noget behov for en kapitalvindingskat, fordi man ligesom går ud fra, at, skal vi sige gevinsten forsvinder undervejs, der bliver ikke noget efterfølgende behov for en beskatning ved salg. Det er muligt, men det er ikke dokumenteret i retsforbundets forslag, at det vil virke sådan. Jeg mener, at der er mange åbne spørgsmål her. Derfor vil jeg nok sige, at det er noget, man må diskutere. I hvert fald kan vi ikke være med til, at man med den formulering, som lovforslaget har, uden videre afskaffer den kapitalvindingskat, som ligger på allerede opnåede gevinster, for det indebærer forslaget jo, sådan som jeg i hvert fald har forstået det.

Jeg synes ikke, at det er rigtigt, at afgiften skal kunne væltes over på lejerne i det private udlejningsbyggeri. Det er dog immervæk ejeren, der indkasserer gevinsten, og derfor kan det godt være svært at forstå, at det er lejerne, der skal betale den løbende afgift.

Jeg mener i det hele taget, at man må diskutere, hvad der er den rigtigste form. Er det rigtigst med en løbende afgift på jord? Eller er det rigtigere med en afgift ved salg? Der kan jeg sådan set godt dele nogle af de betæneligheder, som socialdemokratiets ordfører kom frem med. Jeg mener, vi må være meget forsigtige med, at boligudgifterne kan stige. Jeg mener sådan set ikke, at dette behøver at være en afgørende uenighed. Jeg mener, at der er betydelig forskel på, når man diskuterer en løbende afgift på fast ejendom, altså på bygninger, boliger, og når man diskuterer en løbende afgift på jord. Bl. a. er der nogle sociale hensyn, som virker forskelligt på de to former for løbende beskatning. Det synes jeg godt man kan gå ind i en diskussion om.

Selv om dette forslag begrænser sig selv til at handle om jordværdistigninger, så mener jeg faktisk, at man i bemærkningerne burde have inddraget, hvordan man forholder sig til hele ejerboligsektoren. Bl. a. mener jeg, at en rimelig løsning af denne problematik med værdistigninger på jord og fast ejendom må inddrage en anden mekanisme, som har med inflation og værdistigninger at gøre, og det er rentefradragsretten. Det er et nødvendigt element i hele diskussionen, og den har også

betydning i forhold til det, som er retsforbundets mere begrænsede formål, nemlig jordværdistigninger. Det er jo den samme problematik.

Et andet element er en form for inddragelse af værdistigninger, enten det skal ske via en løbende afgift eller via en engangsafgift ved salg. Endelig er jeg selvfølgelig enig i, at man skal fjerne det loft, man i dag har over den kommunale og amtskommunale grundskyldpromille.

Jeg mener, at disse ting kunne indgå i en diskussion, og først og fremmest vil jeg altså efterlyse nogle flere konkrete beregninger af, hvordan denne beskatning vil virke. Hr. Karl Møller nævnte, at denne beskatning var forsvindende lille. Det er jeg ikke sikker på. Det er jo 15 pct., som skal betales år efter år. Jeg ville godt have nogle beregninger på, hvor stor, hvor kraftig den faktisk bliver.

Flygaard (DR):

Jeg vil gerne knytte nogle bemærkninger til nogle af de ting, der er sagt fra de forskellige ordføreres side.

Jeg vil gerne understrege det, som mit partis ordfører sagde, at dette forslag fra retsforbundets side skal ses som et oplæg til debat. Hvis det er således, at man vil ind i realitetsforhandlinger, er retsforbundet ikke ubevægeligt. Vi har bare lagt det frem, som vi i den givne situation syntes skulle danne udgangspunkt for en forhandling.

Jeg vil gerne sige til den socialdemokratiske ordfører, at jeg synes jo nok, at bemærkningerne om et regeringsforslag kom meget spagt, og det forstår jeg egentlig godt, når man hørte, hvad skatte- og afgiftsministeren sagde.

Til bemærkningerne om, at man jo også kunne løse problemet ved at inddrage en sådan gevinst ved salg, vil vi sige, at vi ikke tror på, at man ved en engangsafgift kan opnå tilnærmelsesvis det samme som ved en løbende afgift. Vi tror i høj grad, at en engangsafgift vil have en tilbøjelighed til at hæmme omsætningen, medens en løbende afgift vil sikre en bedre udnyttelse og en mere effektiv udnyttelse af de pågældende jordstykker.

Jeg har ifølge sagens natur ingen bemærkninger at gøre til fremskridtspartiet. Det er i

[Flygaard]

hvert fald helt klart, at dér kan afstanden næppe blive større.

Til venstres ordførers indlæg vil jeg gerne knytte den bemærkning, at forslaget selvfølgelig ganske klart har det sigte, at man vil øge én form for beskatning og nedsætte andre former for beskatning, og jeg må da erkende, at dér får venstres veje og retsforbundets veje nok også meget svært ved at mødes. Jeg vil dog alligevel sige, at når man lægger en tilstrækkelig stor afgift på en jordværdistigning, så må den ifølge sagens natur have en vis prisdæmpende virkning. Det er muligt, at det ikke vil være en 100 pct. virkning, men det er helt urealistisk at forestille sig, at der ikke skulle være en betydelig prisdæmpende virkning i det forslag, retsforbundet her har fremsat.

Jeg har ifølge sagens natur heller ikke nogen bemærkninger til ordføreren for det konservative folkeparti. Det kan ordføreren næppe heller blive overrasket over. Og det samme kan jeg sige til ordføreren for centrumdemokraterne.

Til kommunisterne vil jeg gerne sige, at vi selvfølgelig har prøvet at regne en lille smule på, hvad et sådant forslag i givet fald kunne indbringe. Det er selvfølgelig behæftet med en vis usikkerhed, men hvad vil provenuet blive ved gennemførelsen af en sådan lovgivning? Ja, for øjeblikket stiger jordværdierne med omkring 30 mia kr. om året. Tager vi inflationsstigningen ud samt den stigning, der er udtryk for en spekulation i fremtidige værdistigninger – den falder efter vores opfattelse væk ved gennemførelsen af lovforslaget – og tager vi endelig højde for den pristrykkende virkning, som jordværdistigningsafgiften i sig selv vil have, så tror vi, at det vil være realistisk at regne med en afgiftspligtig jordværdistigning på omkring 10 mia kr. det første år. Sagt på en anden måde betyder det et provenu på 1,5 mia kr. i 1982, og forbliver stigningstakten den samme, bliver provenuet i 1983 3 mia kr., og så fremdeles. Med dette eksempel har jeg for så vidt svaret kommunisterne. Vi tror faktisk, at der vil blive tale om et provenu på cirka den dobbelte størrelse af, hvad kommunisterne regner med.

Jeg vil også gerne takke for de bemærkninger, som hr. Ole Olsen fra socialistisk folkeparti kom med. Bemærkningen om debitorgevinster og kreditorgevinster – det første

er nok mere relevant end det sidste – er jo ikke udtryk for, at vi mener, at det er et spørgsmål, der kan ordnes sådan i en håndvendning. Vi mente bare ikke, at det skulle indgå som noget centralt i denne debat. Men jeg vil da gerne på givne foranledning erkende, at i det omfang man som debitor igennem en kraftig inflationsstigning har taget en gevinst hjem, er der også tale om en arbejdsfri gevinst, som det kan forekomme urimeligt at man kan stikke skattefrit ned i lommen.

Hr. Ib Christensen har allerede svaret på spørgsmålet om, hvorvidt vi var villige til at se på andre modeller. Det har jeg også selv berørt, og jeg vil gentage, at det er vi da selvfølgelig fuldt ud villige til at drøfte.

Til venstresocialisterne vil jeg sige, at vi erkender også, at der er et behov for en generel drøftelse af mange af disse problemer. Vi ønsker sådan set bare, at man med et sådant forslag kunne komme i gang.

Ordføreren for venstresocialisterne nævnte spørgsmålet om lønindkomsterne. Det, vi har peget på her, er, at vi finder det forståeligt, at lønmodtagerne reagerer meget kraftigt over for en hård beskatning af arbejdsindkomster, når man slet ikke vil røre de arbejdsfrie indkomster. Jeg tror, at hvis der kom en anden beskatningsvægt – jeg vil ikke sige ligevægt, men en anden vægt med hensyn til beskatning – ind, så ville man også vurdere det anderledes set ud fra et lønmodtagersynspunkt, ud fra den betragtning, at det, der i sidste instans tæller, er, hvor meget man kan købe for de kroner, man har tilovers, når man har betalt det, man i henhold til den gældende lovgivning skal betale af skatter og afgifter.

Mølgaard (DR):

Jeg forstår, at der inden for regeringspartiet venstre hersker nogen skepsis, eller skal vi kalde det vantro, eller at der gør sig en helt afvisende holdning gældende over for den tanke, at dette forslag skulle have en prisdæmpende virkning. Man siger, at prisdannelsen på jord er noget meget indviklet noget, og det bruger man til at vikle sig helt uden om de helt elementære økonomiske sammenhænge. Det er selvfølgelig også noget indviklet noget med prisdannelsen på jord, men der er dog nogle kendsgerninger, der

[Mølgaard]

ligger fast, og som ikke alene enhver nationaløkonom erkender, men som er fastslået i den elementære lærebog gennem årtier her i landet i nationaløkonomi på handelshøjskolen.

På dennes side 194 står der netop om skatter på besiddelse, at skatten virker som en fast omkostning og får derfor ingen direkte indvirkning hverken på varepriser eller på produktionens omfang og retning, altså på landbrugsproduktionen osv., men nedfælder sig som en formindskelse af faktorens kapitalværdi. Omvendt vil ophævelse af en sådan skat virke som en forøring til de nuværende ejere. Det typiske eksempel på skatter af denne art er grundskylden.

Det er de skrevne ord på side 194 i denne lærebog i nationaløkonomi, og jeg kan anbefale enhver, der måtte nære skepsis eller vantro over for indholdet, at studere denne lærebog nøjere – den er god at få forstand af.

Skulle det være sådan, at man inden for regeringspartiet venstre foretrækker det levende ord, er der måske en mulighed for endnu at opnå enetimer med manuduktion af forfatteren, professor P. Nyboe Andersen, som bestemt er en autoritet, det er værd at lægge sig på sinde også for venstrefolk. Det både trods alt landet bedst, at man ikke fortsætter med at benægte fakta.

Askjær Jørgensen (FP):

Hr. Mølgaard anbefaler tingets medlemmer at læse i nogle lærebøger. Jeg skal meddele, at det ville være en meget dårlig løsning. Der er et betydeligt antal politikere, der har taget skade af at læse for meget i lærebøger og set for meget efter teorien.

Hr. Mølgaard burde i stedet anbefale tingets medlemmer at gå ud at se, hvordan det fungerer i praksis, se, hvordan virkelighedens verden er. Det er det, det drejer sig om. Det er det, man bør bygge politik på, ikke på tom teori.

(Kort bemærkning).

Flygaard (DR):

Der er et gammelt mundheld, der siger: salige er de enfoldige, thi de vide ikke, hvad de gøre. Det kunne friste mig til her at sige: salige er de enfoldige, thi de vide ikke, hvad de sige.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Fjerde næstformand (Melchior):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

1) Første behandling af:

Forslag til lov om forberedelse af overenskomstsituationen 1981 [af Glistrup (FP) m. fl.].

(Lovforslag nr. L 213. Fremsat 8/5 79).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Arbejdsministeren (Auken):

Taget generelt har regeringen en absolut positiv holdning til genbrug, men når det gælder genbrug af dårlige ideer og dårlige forslag, er vor holdning mere forbeholden.

Her drejer det sig i høj grad om genbrug af et tidligere forslag, der efter vores opfattelse hviler på en dårlig idé om at etablere et rodet sammensurium af en arbejdsgruppe bestående af repræsentanter for samtlige politiske partier, repræsentanter for arbejdsmarkedets organisationer og for erhvervslivets organisationer, der i et langstrakt studie-kredsarbejde, som forslagsstillerne selv anfører, skal forberede og tilrettelægge overenskomstsituationen i 1981.

Jeg må i øvrigt om forslaget sige, at det er gennemsyret af et absolut opsigtsvækkende skrabad for rigets autoriteter. Der tales om et formandskab, hvoraf én udpeges af forligsinstitutionen, én af arbejdsretten, én af det økonomiske råds formandskab og én af Danmarks Nationalbank. Den eneste autoritet, som man – og det mener jeg ikke er så uforståeligt – fra fremskridtspartiets side ikke